

JÓKAI SULI

Klíímaváltozás

Interjú iskolánk védőnőjével

Rejtvény

Klíímaváltozás

Amikor **éghajlatunk tartósan és jelentősen megváltozik** klímaváltozásról beszélünk. A klímaváltozás azonos a hétköznapiakban használt „globális felmelegedés”-sel, amely a Föld átlaghőmérsékletének emelkedését jelenti. Az éghajlati változások általában évezredek alatt mennek végbe, míg az emberi tevékenység kevesebb, mint 150 év alatt jelentős mértékben gyorsította fel ezt a felmelegedést.

Sok oka lehet a klímaváltozásnak pl.: naptevékenység, a vulkanikus tevékenység, emberi tevékenység miatt a gázok szintjének emelkedése. Minden felmelegedési okot nem tudunk befolyásolni, ezért csak emberi tevékenység miatti okokat írtam le, pl.: üvegházhatású gázok kibocsátásának emelkedését.

Erdőirtás:

Az esőerdőket óriási mértékben irtották és még ma is irtják, ami az üvegházhatás egyik fő okozója. Az esőerdők égetéses irtása során jelentős mennyiségű szén-dioxid jut a levegőbe. Az így keletkezett szén-dioxid mennyiségét a légkör teljes szén-dioxid mennyiségének egyharmadára becsülik a kutatók. Az utóbbi 10-15 év során átlagosan évente 1 milliárd tonnával kerül több szén-dioxid a légkörbe. Azért lényeges ez a szám, mert az esőerdő fái a csapadékképzésben fontos szerepet játszanak: a magukba szívott talajvizet leveleiken keresztül párologtatják, amelyből esőfelhők keletkeznek. Az esőerdők irtásával a nekik köszönhető felhőképződés egyes helyeken már ma is csapadék hiányokat okoz.

Állattartás:

A hús- és tejtermék célú állattartás a kutatók szerint a globális felmelegedés 18-51%-áért felelős. Az általunk szeretett tehenek a növények fogyasztásával, emésztésével sok gázt termelnek.

Miből tudhatjuk, hogy felmelegedés történik?

Mérjük a levegő hőmérsékletét, a sarki jégsapkák nagyságát, a tengerszint emelkedését. Nézzük, mit mutatnak a számok!

Hőmérsékletemelkedés:

A Föld átlaghőmérséklete 1 Celsius fokot emelkedett az utóbbi 100 évben. Ez nem tűnik soknak, de ettől mondjuk, hogy „kutya meleg” van.

Sarki jégsapkák méretének a csökkenése:

Kutatói mérések szerint az Antarktiszon található Twaites gleccser a következő 100 éven belül összeomlik és az elolvadó jég mennyisége miatt a Föld tengereinek szintje 30-110 cm-rel fog emelkedni. A Twaites gleccser területe majdnem háromszor akkora, mint Magyarország, kb. 243.000 km² (Magyarország 93.000 km²).

Jelenleg évente 35 milliárd tonna jég olvad le róla. Ha teljesen elolvad, veszélybe kerülnek olyan nagyvárosok, mint New York, London, Miami, Amszterdam, de pl. a Maldív szigetek teljesen el fognak tűnni.

Tengerszint emelkedése:

Az átlagos tengerszint az utolsó száz évben 20 cm-t emelkedett, az alacsonyan fekvő területeket elárasztva. Az utolsó jégkorszakban (20 000 évvel ezelőtt) a tengerszint 120 méterrel volt alacsonyabb. A városok lakossága természetesen minél közelebb telepedett le a múltban a tengerparthoz, ezért a világ tengerparti városait (kb. 670 millió embert) katasztrófák fenyegetik.

Röder Ádám 3.b

Mit tehetünk mi a környezetünk védelméért?

A környezetünk védelméért a gyerekek és a felnőttek is nagyon sokat tehetnek. Például, ha reggelente busszal, vagy biciklivel megyünk iskolába. Rövid távon a sétálás is edzés. A forgalmas utak mentén az autók sok szennyezést okoznak. A háztartásokban óriási mennyiségű hulladék keletkezik, melynek 60 %-a újrahasznosítható.

– **Csökkenthetjük a hulladékot, ha:**

Kerüljük a műanyag zacskókat, eldobható poharakat. Ne vegyünk mindig új játékot, hanem cseréljük el barátainkkal! Járjunk többet könyvtárba és kölcsönzőbe! Használjunk újratölthető elemeket!

– **Nagyon sok energiát spórolhatunk a háztartásokban:**

A készülékeket, ha nem használjuk, kapcsoljuk ki! Ne hagyjuk készülékeinket készenléti üzemmódban! Használjunk energiatakarékos izzókat! Kapcsoljuk le a villanyt, ha kimegyünk a szobából! Ellenőrizzük, hogy a hűtőnk ajtója megfelelően zárak-e! (Akkor jó, ha képes megtartani egy papírlapot.) A mosogatógépet csak akkor indítsuk el, ha teljesen megtelt! Ruháinkat szabadban szárítsuk! A szárítógép sok energiát fogyaszt.

– **Hogyan spórolhatunk a vízzel?**

A csapot zárjuk el fogmosás közben! Fürdés helyett zuhanyozzunk! A mosogatógépet és mosógépet csak akkor indítsuk el, ha teljesen megteltek! Kevesebb vegyszert használjunk!

– **Mi a helyzet a fákkal és a papírral?**

Hasznosítsuk újra a papírt! A papírlap mindkét oldalát használjuk fel írásra, nyomtatásra! Újrahasznosított zsebkendőt, WC-papírt és konyhai papírtörülőt vásároljunk!

– **Mit lehet újrahasznosítani?**

Papírt (ami nem szennyezett), alumínium üdítődobozt, üveget, műanyagok bizonyos típusait

Írta: Kiss Hunor 3.b

*(Miért és hogyan óvjuk Földünket?
című könyv felhasználásával)*

Interjú Rézbányai Mónikával, iskolánk védőnőjével

- **Mióta védőnő a Jókaiban?**
- 2006 óta. Általános iskolába is ide jártam, jó élmény volt visszajönni.
- **Van-e valamilyen hobbija?**
- Kertészkedés, kocogás, horgolás. Szeretek trükköket tanítani a kutyusomnak.
- **Van-e kedvenc filmje?**
- Igen, Az élet szép című film.
- **Van-e kedvenc könyve?**
- Igen, több is. Jodi Picoult: A nővérem húga, Victor Hugo: A nyomorultak, Patterson: Susanne naplója Nicholasnak.
- **Mi akart lenni gyerekkorában?**
- Lakatos.
- **Mi a kedvenc étele?**
- Tojásos krumpli, mákos guba.
- **Van-e háziállata?**
- Igen, egy golden retriever, a neve Topi. Rengeteget tanultam a kutyám által magamról is.
- **Mondjon néhány jó tanácsot a gyerekeknek!**
- Töltsetek sok időt barátokkal, családdal! Játsszatok sokat!

*Interjút készítette: Jurik Emese 5. b,
Jakab Zsófia 5.c
(Ötletadó: Bánki Csanád 2.c)*

Az ALSÓ és FELSŐ tagozat

Szerintem sokan kérdezik, hogy vajon milyen különbségek vannak az 5. és 4. osztály között.

Azt gondolom, hogy mindenki máshogy éli meg azt a pillanatot, amikor ötödikesként belép az új osztályterembe és megismerkedik az új tanáraival.

Például én izgatott voltam, bár hiányoztak a régi alsós szokások. Felsősnak lenni nagy felelősséggel és önállósággal is jár. Nehéz dolog teremről teremre vándorolni, 8 tanárt megismerni és még többet tanulni, mint alsósként. Bár tény, hogy alsósnak lenni sem könnyű, de felső tagozatosnak lenni is nagyon nehéz.

Ugyanakkor mégis jó dolog, mert új tantárgyakat és nagyon kedves tanárokat lehet megismerni és az ő óráikon tudunk figyelni.

Pár szóban összefoglalom az új tantárgyainkat:

Informatika: ezeken az órákon sok hasznos dolgot tanulunk a számítógépről és annak használatáról.

Osztályfőnöki órák az osztályfőnökünkkel elbeszélgetünk arról, milyen programok, események fognak bekövetkezni a közeljövőben.

Történelem: megtudhatjuk ezeken a tanórákon, hogyan éltek ősünk, elődeink. Nem csak háborúkról tanulunk, hanem a régi idők szokásairól is képet kaphatunk.

Dráma: ezen az órán a színészet művészetét sajátíthatjuk el. Mindenki kipróbálhatja milyen érzés más ember bőrébe bújni.

Összességében szerintem nagyon jó felsősnak lenni!

Lábodi Laura 5.b

Elsőseink írták

Szépül a sulis

Az elmúlt évben én még óvodás voltam. Mamával sokszor sétáltunk. Láttuk a néniket, bácsikat, akik az új játékokat építették az iskola udvarán.

Most már elsős lettem és nagyon szeretek az udvaron játszani.

Az iskola épülete belül is megszépül. Néha látjuk a munkásokat, halljuk, ahogy dolgoznak. Nagyon várom, hogy véget érjen a felújítás.

Írta: Ziman Veronika 1.c

Egy francia népszokásról

Sziasztok!

Patou Baptiste vagyok. Igen, kicsit szokatlan nevem van. Az apukám francia, ezért kaptam francia nevet én is és a két testvérem is. Magyarországon születtem, de pár évet éltem Franciaországban, ahol óvodába is jártam. Így egyszerre tanultam meg az anya és az apa nyelvemet. Most a családommal Magyarországon élünk.

Érdekes, hogy a francia embereknek más szokásaik, hagyományaik vannak.

Például karácsonykor a francia gyerekeknek a 'Pere Noel' (karácsony apó) hozza az ajándékokat, a magyar gyerekeknek pedig a Jézuska és az angyalok. Húsvétkor Magyarországon a nyuszi tojja a fészekbe a csoki tojásokat, Franciaországban viszont nagy csokitojás-vadászat követi a harangok érkezését, amik Rómából hazatérve csoki tojásokat szórnak szét a kertekben.

A francia ünnepi szokások közül az egyik kedvencem egy téli ünnephez, a január 6.-ai Vízkereszthez kapcsolódik. A királyok ünnepének is nevezik. A Biblia szerint ekkor látogatta meg és köszöntötte Gáspár, Menyhért és Boldizsár az újszülött kis Jézust. Franciaországban népszerű hagyomány ilyenkor a 'Király kisorsolása', franciául: 'tirer les rois'. Erre az alkalomra egy mandula krémmel töltött süteményt készítenek, amiben elrejtenek sütés előtt egy kis porcelán figurát. A sütemény neve 'Galette des rois', magyarul 'királyok lepénye'. Találáskor annyi részre osztják a lepényt ahány fős az ünneplő társaság. Aki megtalálja a saját szeletében a figurát, az lesz arra a napra a király vagy királynő, az ő kívánságait teljesítik azon a napon a többiek és egy papírkoronát is kap a fejére. Az uralkodó párt is választhat magának.

Idén az osztályommal is ünnepeltünk, kisorsoltuk az 1. c királyát és királynőjét.

Írta: Patou Baptiste 1. c

Kosárlabda az elsősöknek

Minden hétfő és péntek délután kosárlabdaedzést tart Márcz Péter elsősöknek a Rátgéber Akadémia szervezésében.

Deák Anna 1.b osztályos tanulónk az alábbiakról írt ezzel kapcsolatban: Az edzéseken szoktunk futni, kosárra dobni, kidobózni, váltóversenyeket csinálni. Kedvencem a fogócska.

Bodnár Boglárka és Török Jázmin az 1.a-ból szintén járnak kosárra és újságíró szakkörre is. Ők ezt mondták: Szeretünk futkározni, kosárra dobni, passzolgatni.

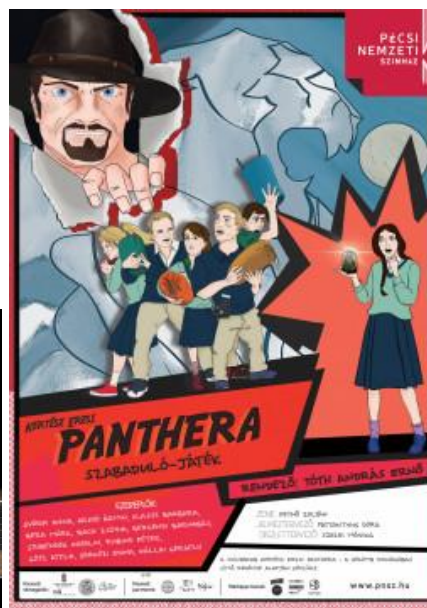
Örömteli színházi előadások

Szerencsésnek érezhettük magunkat, mert januárban kétszer is színházba mehettünk.

Elsőként pályázati támogatással a Nagyszínházban A padlás című mesés, zenés darabot tekintettük meg. Második osztályban már láthattuk, ezért a darab hőseit – Lámpást, Rádióst, Sünit és a gombócot főző Mamókát és a többieket ismerősként fogadtuk. A történet, a zene, a jelmezek, a díszlet, a szereplők még nagyobb örömet adtak, mint az előző évben.

Másodszor a Kamaraszínházban a Panthera című színdarabot láthattuk. Érdekes, izgalmas, kalandokkal teli történet volt. Panthera egy hegy neve. A cselekményben szereplő gyerekeket egy rosszlelkű kincsvadász akarja csapdába csalni. Sok és veszélyes feladattal kellett megküzdeniük. Merészek és bátrak voltak, de segítséget is kaptak, s végül a jó győzött.

Örök emlék marad számunkra mindkettő előadás.

Szilvássy Lilla 3. c

Matematikaversenyek

Régóta szokás, hogy az iskolák legjobb diákjait versenyekre küldik, hogy ott mérjék össze tehetségüket és felkészültségüket. Én főleg a matematikai versenyeket ismerem, így csak ezekről tudok írni, de azt megpróbálom a legnagyobb pontossággal elvégezni, hogy azoknak, akik elolvassák e cikket, segítek a versenyzésben.

Bár az egyes versenyek szabályait a legtöbb diák többször is hallja az év folyamán, mindig akad olyan, aki nem emlékszik rá, és emiatt rontja le a versenyeredményét. Szükségesnek érzem, hogy én is elmondjam őket.

A fontosabb matematikaversenyek két csoportra oszthatók: kifejtősök, és feleletválasztósok. A kifejtős versenyeknek egyetlen nehézsége az, hogy a feladatokat nem csak meg kell oldani, hanem meg is kell indokolni a megoldást, ami, bár nehéznek hangzik, de gyakorlással jól megoldható.

Bár általában csak öt feladatból állnak az ilyen példasorok, az esetek többségében több órát is kapnak rájuk a versenyzők, mert e feladatok, ha nem is egyformán, de nehezek. A cikk megjelenésének idejében, a legközelebbi verseny, a Kalmár László Matematikaverseny, melyre már harmadik osztálytól lehet jelentkezni.

Amikor ilyen feladatokat old meg az ember fontos, hogy mindent elmagyarázzon, a beadott megoldásban, és érthető, követhető legyen. Erre azért van szükség, mert az indoklás nélkül megadott megoldás 1 pontot ér.

A feleletválasztós versenyek teljesen másképpen vannak megszervezve. Itt a diákoknak 15-30 feladatot kell megoldaniuk, és erre általában csak egy-másfél órát kapnak. Egy példán át bemutatom, hogyan működik ez a rendszer.

A megoldásokat egy kódlapon kell beadni, amit számítógép dolgoz fel. Nagyon fontos, hogy ezért, és a verseny tisztasága érdekében a már bejelölt megoldásokat nem lehet átjavítani.

Ezek a versenyek annyira különböznek egymástól, hogy a legfontosabb kettőn külön-külön is végig megyek, elemezve őket, és elmondva, hogy hol mire kell figyelni.

1. Zrínyi Ilona Matematikaverseny

Ezt a versenyt, a MATEGYE (Matematikában Tehetséges Gyermekekért Egyesület Alapítvány) rendezi meg minden évben. A versenyben a kódlapon feladatonként az öt lehetséges közül egy megoldást kell bejelölni, úgy, hogy az erre kijelölt négyzetbe saroktól sarokig egy X jelet kell tenni. A megyei és országos fordulók 2. évfolyamtól 6. évfolyamig 25, 7. és 8. évfolyamon pedig 30 feladatból állnak. Ezzel a versennyel kapcsolatban gyakran felmerül a kérdés, érdemes-e tippelni: bonyolult a magyarázat, önmagában egy cikket tenne ki, úgyhogy csak annyit mondok, ha legalább egy válaszlehetőséget sikerült kizárni, akkor igen.

2. Bolyai Csapatverseny

A Bolyai csapatversenyben a diákok legfeljebb 4 fős csapatokban oldanak meg 14 feladatot 13 feleletválasztósat, és egy kifejtőset. Itt egy feladatnak több megoldása is lehet. E verseny legnagyobb előnye, hogy a diákok fel tudják osztani egymás között a feladatokat, az alapján, hogy melyik versenyző miben jó.

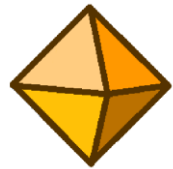
Békési-Marton György 8.a

V. JÓKAI BÁL: Beszámoló képekben 2020. február 1.

Köszönet a fotókért Reuter Rékának!

Javítanál matekból? Itt a megoldás!

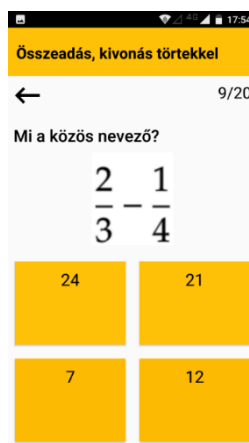
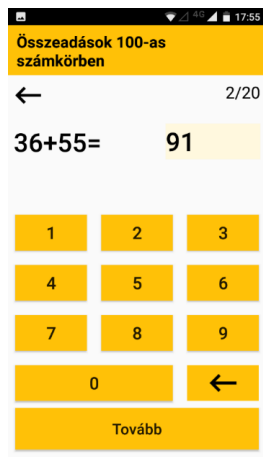

Matinno

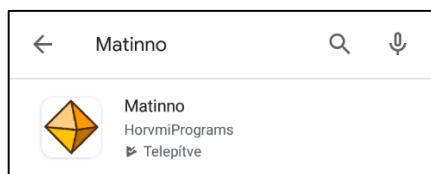
„Bárhol, bármikor
használható.”
„A tananyaghoz igazított több
ezer feladatsor.”

„Gyors fejlődés, jobb
érdemjegyek.”
„A Matinnal öröm a
tanulás.”

**Innovatív matematika gyakorló
alkalmazás általános iskolások számára.**

**Szerezd be még
ma a Google
Play áruházból!**

Visszatekintés

Előző számunk végén volt egy felhívásunk, kértük, hogy jelentkezzen, aki valamiben kimagasló eredményt ér el, vagy valamiben tehetséges. Sári Zita kolléganőm felhívta figyelmemet az osztályába járó Paulovics Dórára (4.a), aki évek óta gyönyörűen fest.

Mindenképp megjelenésre méltónak láttuk ezeket a képeket.

Az újságíró szakkörösök kívánságának megfelelően álljon itt egy rejtvény az utolsó oldalon. A kérdésekre a válaszokat szokott módon kell bedobni névvel, osztállyal ellátva 2020. március 10-ig

REJTVÉNY

Kérdések:

1. Hány cm-t emelkedett a tengerszint az utóbbi 100 évben? (Választ a Klímaváltozás cikkben találtok.)
2. Melyik a kedvenc filmje iskolánk védőnőjének?
3. Milyen új tantárgyak vannak 5. osztályban? (Lábodi Laura cikkében megtaláljátok a választ.)
4. Hogy hívják a kosárlabdaedzőt, aki az elsősöknek hétfőn és pénteken tart edzéseket?
5. Melyik 2 színházi előadást nézték meg a harmadikosok januárban?

Következő számunkhoz várjuk az ötleteket, verseket, cikkeket! Leadható a 102-es teremben, vagy beküldhető a biroviri@gmail.com e-mail címre!

Készült: 2020. január-február

Jókai Mór Általános Iskola, Pécs

Főszerkesztő: Horváthné Bíró Virág

Közreműködő szerkesztő: Otné Hajczinger Éva

Közreműködtek: az újságíró szakkörre járó gyerekek